

Punjabi Poetry with English Translation

یارو میرے اکھر بھادیں نہ دیکھو
میرے ورھیاں دے پرچھاویں نہ دیکھو
اے گل باہل متاں دی مت پئی اے
اوکھرستے دے سرناویں نہ دیکھو
جے کد مولا دیوے ہمت دیکھن دی
سورج بن کے دیکھو چھاویں نہ دیکھو

اپنے اندر دی تھر تھلی
فرخ ہمایوں

اُچے پیر قلندر
وڈے وڈے شاہ سکندر
علماں دے سو بھانت شوہ سمندر
کیدر اکیدا کتبہ پڑھئے
سب مٹی دے باوے
مٹی رل گئی مٹی اندر

freepdfpost.blogspot.com

*My friends! You may not read my verses,
disregard my experience and humble wisdom.
You may find it to be just an oration of crazy thoughts
and the course that I define may not attract you.
Yet, I pray that may God give you strength to perceive and
may you stay on the brighter side, with optimism, like the sun.*

The Quivering Inside Me
Farrukh Hummayoun

The Quivering Inside Me

Farrukh Hummayoun

SAHAR
PUBLICATIONS

سحر پبلیکیشنز لاہور

اپنے اندر دی تھر تھلی
فرخ ہمایوں

اپنے اندر دی
تھر تھلی
فرخ ہمایوں

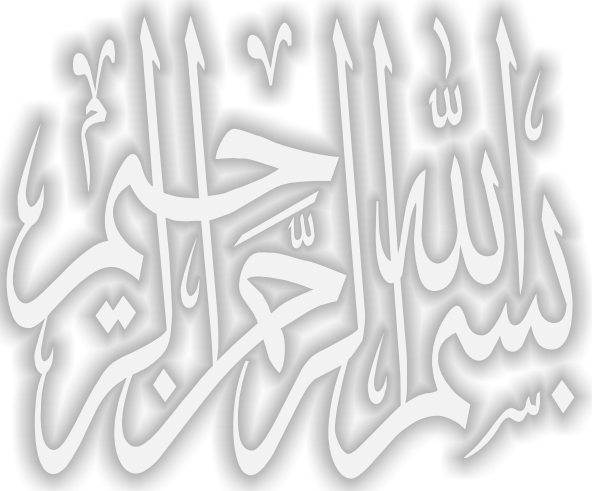
The Quivering Inside Me

Farrukh Hummayoun

Punjabi Poetry With English Translation

SP
SAHAR
PUBLICATIONS
سحر پبلیکیشنز، لاہور

freepdfpost.blogspot.com

First Edition-2002,

Publishers

A - 206, Karim Park,
Ravi Road,
Lahore

Copyright © Farrukh Hummayoun - 2002

*The author asserts the moral right to be
identified as the author of this work.
All rights reserved.*

Title Farrukh

Editing Nasir Javeed

ISBN 969-8681-00-0

Mailing Address Nasir Javeed
378, 3-C / 1, Quaid-e-Azam Town,
Lahore 54770, Pakistan

e-Mail tharthali@hotmail.com

Printed in Pakistan by TUR Printers (Pvt) Ltd.
2-A, Royal Park, Abbott Road, Lahore.
Tel : 111-111-121 Fax : 63 63 824
e-Mail: info@tur.com.pk, Web: www.tur.com.pk

Price Rs. 99/-

LIKE OUR PAGE = www.facebook.com/2lacbooks

انتساب

ماں بولی دے بول ترے ناں کرناں واں

اپنا ایہہ کشکول ترے ناں کرناں واں

ماں توں چنگا ناں کسے دا دِسدا نہیں

اپنے سچے قول ترے ناں کرناں واں

These verses in the mother tongue to your Name

My humility and my scrounge to your Name

O mother! your name is the choicest

I dedicate my true feelings to your name

فہرست Index

14, 15	حمد
		The Greatest
16	شان رسولؐ
18	دُعا (Prayer)
		مُکدی گل
20, 21	دل دے ست سمندر
		Oceans of Heart
22, 23	دل دے آسمان
		Skies of Heart
24, 25	دل دی کتاب
		The Book of Heart
26, 27	دنیا دادل
		Heart of the World
28, 29	دل دی دنیا
		World of the Heart
30 - 32	سوچاں دی دنیا
		World of Vision
		غزلاں، نظماں، گیت تے اکھر
34, 35	مٹی دے باوے
		Toys of Mud
36 - 39	گواچیا بندہ
		Lost Entity

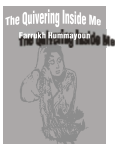
ریتوریتی چل چلے کسے ننگ منگے ساحل تے
آجا فرخ دیئے تینوں غوطے عشق سمندر دے

Let's get to move on the sandy, bare sea-shore
Come along Farrukh let me dip you in the sea of passion

94, 95 گُردیاں گلاں Quotable Quotes
96 - 99 کچھ ہور گلاں Some More Quotes
100, 101 مٹھا زہر Sweet Poison
102, 103 علموں بس کریں او یار Enough is What I Know
104 - 107 میرا ڈھول سپاہی My Sung Soldier
108, 109 دو بول Two Verses
110, 111 اک گیت (میری من لے) Believe in Me
112 - 115 ویلے دار یلا The Tide of Time
116, 117 راہواں دے کنڈے Thorns of Pathway
118, 119 ساہواں دے کنڈے Thorns of Breath
120, 121 گزرے کل دی وا Breeze of Yesterday
122 - 125 انخاوا ورولا The Blind Whirlwind
126 - 129 آج دی وا Breeze Today
130 - 133 پاپا کار Outcry
134 - 135 کلی جند The Lonely Self
136 - 139 کچھ بول Some Lines

40 - 43 دیوے دا ہنیرا Darkness of the Lamp
44, 45 دُکھاں دے ہڑ Tornadoes of Distress
46 - 49 مینوں چار دیناڑے جیون دیو Let Me Live for Couple of Days
50 - 53 رہا حساب نہ کریں Judge Me Not O Lord
54 - 57 گجھیاں ڈوہنگیاں رمرال Covert, Deep Quotes
58 - 61 نما نیاں گلاں Passionate Quotes
62, 63 اپنی چند دا سیک The Inner Heat
64 - 67 پٹولہ Dolly
68, 69 سوہنا میرا ویہڑا Ah! My Beautiful Abode
70 - 73 میرے ویہڑے لئی For My Beautiful Abode
74 - 77 غزل (اگلی گلوں متھاں موڑاں) Ghazal (I Turn My Back to the Sun)
78 - 81 شاہ کالے بدل Dark Clouds
82 - 85 جو کرنی اوہو بھرنی As You Sow so Shall You Reap
86, 87 انگارے Inferno
88 - 93 غزل (گوئی رات دی سرگھی) Ghazal - (Dawn of the Dumb Night)

مڈھلی گل

Foreword

یارو میرے اکھربھاویں نہ ویکھو
میرے ورھیاں دے پرچھاویں نہ ویکھو
اے گل باہل متاں دی مت پنی اے
اوکھے رستے دے سرناویں نہ ویکھو
جے کد مولا دیوے ہمت ویکھن دی
سورج بن کے ویکھو چھاویں نہ ویکھو

My friends! You may not read my verses,
disregard my experience and humble wisdom.

You may find it to be just an oration of crazy thoughts
and the course that I define may not attract you.

Yet, I pray that may God give you strength to perceive, and
may you stay on the brighter side, with optimism, like the Sun.

freepdfpost.blogspot.com

اُچے منصب اپنے بھل کے نیواں نیواں رہو
پھل جنہاں دے سنگھنے اوہو شاخاں جھکیاں نیں

Be humble and disregard the position that you hold
Twigs that bear rich fruit, by nature always bow

میرے استادوں دی صف وچ جناب شفقت تنویر مرزا صاحب دی شفقت اے جے اوہناں نے اس کتاب دا پہلا ڈرافٹ پڑھ کے میری پنجابی دی اصلاح کیتی۔ ایسے طرح میرے اتے متو بھائی ہوراں دے پیار دا وی وڈا ادھار اے۔ جیئگی اے وے جے اپنے ایناں بزرگاں دی حوصلہ افزائی باجوں میرے اکھر میری ڈائری توں اگے نہیں سی جانے۔

LIKE OUR PAGE = www.facebook.com/2lacbooks

حمد

گرم لہودے مصرعے لُوں لُوں وچ پھر دے
جد وے برسات تے تیرا ناں وے
وگدی وا نال اڈن غزلاں در غزلاں
وجداں نال پکھیرو 'توں ای توں' پڑھ دے
توں ای رب رحمان تے شاہ سلطان گل جہاناں دا
میں ان پڑھ ہاں کی جاناں تیری برہان
مولا تیری شان توں جاں قربان

بیانوں باہراے

The Greatest

Stanzas of warm blood circulate in me

Rain drops bring along Your Name

With breeze fly in numerous verses

Nightingales sing only You in ecstasy

You are the most beneficent and boundless

Me the unlettered know not Your Grandeur

O my dear Lord Your Splendour is Inexplicable

شانِ رسولؐ

ہمت کریاں لکھ نہیں اٹھدی اکھ
جنہاں کمزوراں دی
نِت نواوندے سیس نہ کردے ریس
کدے وی ہوراں دی
ست سمندروں پاروی رکھدے نیویں اکھ سرکارؐ
نبیؐ دے روضے توں
نبیاں دے سردار نبیؐ دے روضے توں
میں عاصی بدکار دے سرتے خود کیتی دے بھار
دی چوکھی پنڈ
دوہری گنڈ تے اکھیاں گھبیاں وچ زمین
مٹی جوگی ذات کمین

ڈاھڈا ہو شرمندہ، چھڈ دنیا دا دھندہ

تیرے درتے آیا بندہ
دُھوڑاں شہر بنی دیاں شافی
ساوا گنبد مینوں کافی
میرا سارا اندر دُھل جائے
میرا بجھیا جُٹھ کھل جائے

مولا اپنی ہمت دیویں جے میں اپنی کیتی جرجاں
شہر نبیؐ وچ جا کے اپنا اُچا اپنے سرنوں کر جاں
اکھاں چُک لواں تے ویکھ لواں اک وار
نبیؐ دے روضے نوں
نبیاں دے سردار نبیؐ دے روضے نوں
میں میری سرکار نبیؐ دے روضے نوں

مُکدی گل

دعا

میرے عمل تے گند برائیاں مٹھیاں کرسایاں
تیرے کرم تے آساں لائیاں سچیاں کرسایاں
جنداں کھٹیاں لانبھو لاٹاں ٹھنڈیاں کرسایاں
نت نت ساڈے نال خدایاں چنگیاں کرسایاں

Mitigate my misdoings and ugly sins O Lord

I pray in humility to Your beneficence O Lord

Cool down the fire of lust that catches me

Be kind to me as you have always been

دل دے سمندر

دل دے ست سمندر
ستوں اک دو بے توں ڈوہنگے

اندر وکھو وکھ مخلوقاں لکھ مخلوقاں لکھاں چہرے
ڈوہنگے ڈو بے اُن ھنیرے چار پھیرے گھسن گھیرے
اتھے ڈُباں اوتھوں نکلاں اوتھے ڈُباں ایتھوں نکلاں
اپنے آپ نوں لبھناں پھرناں خورے کبھڑیاں کبھڑیاں تھواں

اپنا آپ گنوا بیٹھاں
اج مکی گل مکا بیٹھاں

Oceans of Heart

Seven oceans of heart
Each one deeper than the other

In it innumerable creatures
Hundreds of thousands of faces
Deepest craters, sable darkness
Whirlpools all around, make me whirligig

Submerge here, emerge there
I douse there and rouse here
Craving for my lost self
In this unknown world of layers upon layers

I found myself dissipated
And that is where me concludes

دل دے آسمان

دل دے ست آسمان
تے ہرستویں تے ست آسمان

ہر آسمانی وکھ وکھ سورج وکھو وکھرے چائن تارے
پدل لیندے پھرن ہلارے دسن وکھو وکھ نظارے
لمی ماری سوچ اڈاری ست آسمانیں اڈ اڈ ہاری

اپنی ذات نیوا بیٹھاں
اج مکدی گل مکا بیٹھاں

Skies of Heart

Seven skies of heart
Each sky has seven parts
Each sky has different suns
Different moons, different stars
Wandering clouds on these skies
Offering splendid sights for eyes
Thoughts would leap, often too long
Exhausted they are of such a sprong

I abridged myself to nothing
And that is where me concludes

دل دی کتاب

دل دی اک کتاب دا
ورقہ ورقہ آپ کتاب

لمی پھکڑی اُچیاں عزتاں خوشیاں غمیاں ہاسے پیڑاں
گنجل ہیرو پھیر لکیراں ایہدیاں کون کرے تفسیراں

ڈوہنگے گمے برف ہواواں تتیاں ریتاں ٹھنڈیاں چھاواں
جھاتی جدیں اندر پاواں اپنے اندر توں گھبراواں

اپنے اندر دی تھرتھلی اندروں باہروں گلّیاں جھلی

ہوون توں شرما بیٹھاں
اج مکدی گل مکا بیٹھاں

The Book of Heart

A book of heart
Each page a volume itself

Highest tributes, utter disdain
Happiness, grief, laughter and pain
Puzzling melanges false and true
Who would dare construe

Soundless stillness, freezing breeze
Burning sands, pleasant shades
Inside my self as I peep
I get frightened deep and deep

*The quivering inside me
I am sharing singly*

Dismayed of my existence
And that is where me concludes

دنیا دا دل

Heart of the World

دنیا دا پرچھاواں
چھاں دی چھاویں جند نہ ڈاھواں

Shadow of the world
Never shall I envy this shadow

جھٹ دی جھٹ نوں چڑھدا سورج
ادھی جھٹ لئی چمکن تارے
اکھاں ہون تے ہون نظارے

Sun rises for a moment
Stars shine for less than that
It's a miracle of perception

لکھوں ھولا میرا بھار اٹھیا اپنے توں اتبار

Insubstantial like a feather
I have misplaced self conviction

دنیا چھڈ چھڈا بیٹھاں
اج مکی گل مکا بیٹھاں

I forsake this temporal life
And that is where me concludes

دل دی دنیا

دل اندر وی اک دنیا
اندروں باہر وی اک دنیا

باہروں باہر عقلوں دور سوچاں سوچن توں مجبور
دنیا ذرے دا اک ذرہ میں ذرے دا ذرہ ذرہ
میری ہونی ککھ کمین مولا بخشے گز زمین

تے قبریں پاواں جند کمین

ہونی مول مکا بیٹھاں
انج مکدی گل مکا بیٹھاں

World of the Heart

There is a world inside heart
And a world that is outside

Beyond that is beyond perception
Thoughts, constrained to such reflection
Mother earth is speck of a grain
I am like a fleck of speck
So despicable is my existence
O Lord give me one yard of land

I shall bury my unfounded body

Thus I cease to exist

And that is where me concludes

سوچاں دی دنیا

درداں آپ تے آپے دارو
اکھاں آپ تے آپے اتھرو
آپے ای پھل تے آپے خوشبو
رنگ رنگ دے وچ رنگیاں سوچاں

سوچاں کھیڈ تے سوچ کھڑاری
سوچاں کھال سوچاں دی یاری
آپے کھمب تے آپ اڈاری
ٹھنڈیاں تتیاں آوندیاں سوچاں

سوچاں وچ سوچاں دے دھارے
آپے نظراں آپ نظارے
آپے پنگھاں آپ ہلارے
لہراں لیندیاں پھردیاں سوچاں

World of Vision

Pain and remedy both itself
Eyes itself and tears itself
Flowers, fragrance all by itself
Thoughts are dipped in many colours

Thoughts are play and also player
Thoughts are friends of thoughts
Wings itself and flutter itself
Cool and hot are thoughts

Cascade of thoughts in thoughts
Eyes itself and sights itself
Swing itself and sway itself
Waves and waves of thoughts

غزلاں
نظمیں
گیت
تے
اکھر

بدل وانگوں اڈن سوچاں
میریاں سچن دشمن سوچاں
گھپ ھنیرے چانن سوچاں
سوچاں ہون تے ہوون سوچاں
جندناں میں سوچاں لا بیٹھاں
ہن مکدی گل مکا بیٹھاں

Clouds of thoughts are wavering
My friend , my foe , are thoughts
Pitch dark and glow are thoughts
Blessed are you, if you have thoughts

I am enfolded with thoughts
And that is where me concludes

مٹی دے باوے

اچے پیر قلندر
وڈے وڈے شاہ سکندر
علماں دے سو بھاونت شوہ سمندر
کید اکید اکتبہ پڑھئے
سب مٹی دے باوے
مٹی رَل گئی مٹی اندر

(اپنے کورس میٹس نوں دفتاؤن ویلے۔ ۴ ستمبر 2002)

Toys of Mud

Noble priests and saints
Great kings like Alexander
Venerable deep oceans of knowledge
Numerous plaques are there to see
All toys of clay
Eventually merge with the soil

گواچیا بندہ

ٹھونہواں حرصاں والا جتھوں لڑیا اے
بندہ مڑمڑ او سے گھڈ وچ وڑیا اے

میں تے خوش ای رہناں اپنے لیکھاں تے
لکھن والا ایویں ضدّے اڑیا اے

Lost Entity

Scorpions of greed where sting
That niche is the choice of greedy

I am contented with my fate
Why the Author (of fate) is adamant

لبھناں پھرنا اپنے آپ نوں ہر ویلے
دل اس کھیڈ چ میرا ڈاھڈا جڑیا اے

جس پاسے منہ کرنا دھکے وجدے نے
پیار دا مقناطیس اُپٹھا پھڑیا اے

گل گل اُتے اٹھن بھانبر سوچاں دے
اپنی آگ وچ آپے فرخ سڑیا اے

Endeavouring to discern myself all the time
My heart is deeply embroiled in this pursuit

I am repelled whichever side I face
Am I holding the magnet of love off beam?

Blaze of thought is towering every instant
Farrukh is smouldering in his own inferno

دیوے داھنیرہ

اپنی اپنی لو دا چانن کردے رہ گئے دیوے
سردی پگ دی اگ دے ہٹھاں سڑدے رہ گئے دیوے

ہڑسوچاں دے چڑھدے چڑھدے بن گئے شوہ سمندر
چڑھدے ہڑدیاں لہراں اُتے تزدے رہ گئے دیوے

Darkness of the Lamp

Lamps could only shed light about themselves
Blazing under the fire of their head

Floods of thoughts rose like oceans
Lamps kept afloat with the tide's sway

کیہڑی اُچی دھکی چاڑھ چراغاں کر گئے یار
سارا شہر ہنیرہ رہ گیا بلدے رہ گئے دیوے

جھکھڑاں کولوں اوہلے ہو کے اپنی جند لکو کے
اتھرو ڈگدے رہے تے ہو کے بھر دے رہ گئے دیوے

میرے تیرے ڈیرے سارے ڈب گئے وچ ہنیرے
خورے کیہڑے ویہڑے چانن کردے رہ گئے دیوے

My companions lit candles on high peaks
The candles are lit but the whole city is in darkness

Hiding themselves from winds
Lamps heave sighs, candles shed tears

Every dwelling of ours is plunged in darkness
Know not which abodes are lit by the lamps?

دُکھاں دے ہڑ

دُکھ سدھراں دے
ہڑ درداں دے
بک بک اتھرو
وچ اکھیاں دے
عمروں لمی رات ھنیری
رات توں نکڑے
لیکھ اساں دے
سارے غم ھن نیڑے نیڑے
دور وسیندے رُخ سبناں دے

Tornadoes of Distress

Pangs of desires
Tornadoes of pain
Thousands of tears
In my eyes
Night is longer than my life
Shorter than night
Is my fortune
All the agonies are falling closer
My beloved lives, beyond reach

مینوں چار دیہاڑے جیون دیو

Let Me Live for Couple of Days

جیون لئی رب سانوں دتے چنگے چار دیہاڑے
بن دے ٹٹ دے اٹھ دے ڈگدے لنگھے چار دیہاڑے

God gave us couple of days to live

Those were passed in making, breaking, rising and falling

پھر دے رہے سرمٹی پا کے ننگے چار دیہاڑے
لمھ لھ لیراں، لے، کھنّو ڈنگے چار دیہاڑے

I roamed bare, with ashes in hair for couple of days

Searched for rags and made soft ball to play

دو گھٹ پی کے جے خوشیاں نال رنگے چار دیہاڑے
ساتی کھوہ کے لے گئے لوکی، منگے چار دیہاڑے

چار دیہاڑے کھلے ڈھلے بلے شام سویرے
اجڑ بن کے خلقت کردی دنگے چار دیہاڑے

If I drank to make a couple of days colourful

My companion was snatched and I begged to have him back

Couple of days were very festive, all the days and nights

Hordes of people were then fighting for the remaining days

ربا حساب نہ کریں

Judge me not O Lord!

میرے کیتے کرائے نون معاف کریں
میرے غماں دا تھوڑا ثواب ای دے

Exonerate me for what all I have done
Redress my duress with Your pardon

لے میں چک کے ہتھ دعا کرناں
میری بک چ تھوڑی شراب ای دے

Look! I raise my hands to pray
Let me have a drink I say

جے توں غُربت ای دینی اے دے دے رَبا
جووی دینا ای دے بے حساب ای دے

سانوں کشتی دے نکرے نہ کرکٹھا
اینوں پرتنا ای؟ جواب ای دے

If You choose to bestow poverty, please do
But give boundlessly whatever You want to

Don't push us to the end of the boat
Is it Your will to throw us overboard?
Answer me that

گجھیاں ڈوہنگیاں رمزیاں

Covert Deep Quotes

میں جس پاسے پاسہ ماراں اوس پاسے تے وار کرو
پاسہ پاسہ کٹ دیو میرا مینوں تارو تار کرو

Hit me with your sword on whichever side I turn
Cut me on every side and tear me into pieces

انگ انگ لوں لوں وڈھ دیو میرا ٹوٹے لکھ ہزار کرو
میرا جرم محبت یارو رل مینوں سنگسار کرو

Cut my every portion and shred my every bit
Love is my heinous crime, stone me down to death

لکھ ورہے توں اکھ نہیں جھپکی اکھ میرے نال چار کرو
دشمن بن جاؤ یا فیر میرے یا فیر مینوں پیار کرو

میں وچکار توں ڈرنا مینوں آر کرو یا پار کرو
یا فیر مینوں پھاہے لا دیو یا میرا اتار کرو

سارا گندمرے متھے لا مینوں گندو گند شاہ کار کرو
آجاؤ یارو یاری لا کے یاراں دا بیوپار کرو

دید کرو میں دُکھ دے دَم دی چُک میرا دیدار کرو
رَواں گجھیاں ڈوہنگیاں رمزاں سوچاں سوچ وچار کرو

Look into my eyes, that I have not blinked since long
Love me all the time or be a deadly foe

Midway always scares me, carry me along or fling me
Either you trust me or, on the cross, then sling me

Blame me for all dirty deeds and make me king of ugly
Come along friends, befriend with me, then put me up for sale

Envy my anguish, opt for me and perceive me
*I sing deep, momentous lyrics
just you stop and ponder*

نمائیاں گلاں

ہڈ بتی دی پیڑ ٹکوریاں جاندی نہیں
اکھیں ویکھی لکھ بھلایاں بھلدی نہیں

چڑھدے چن نوں ادھی دنیا ویکھدی اے
گوڑھی عشق دی مُشک لکایاں لگدی نہیں

Passionate Quotes

Affliction from within you endure

Eternal is the pain no therapy can cure

What you see with your own eyes is treasured

Rising moon is seen by half the sphere

Scent of love can never be concealed

59

58

دُھپ لگے تے ہور وی چچی جاوندی اے
سچے پیار دی ویل سُکایاں سکدی نیئیں

آٹے ملیا لُون نکھیریاں نہیں لبھدا
شک دی اگ ہمیش بُجھایاں بُجھدی نیئیں

گھوکی پیار دے زہر دی جنھوں چڑھ جاندی
لکھاں کر تریاق دوائیاں لہندی نیئیں

It tresses more and more in the sunshine

Ivy of true love is never dried

The pinch of salt in flour, cannot be segregated

Fire of suspicion burns for ever

One who gets drowsy with venom of love

no medicine can recuperate him

There is no antidote to the poison of love

اپنی جند داسیک

ہر درتے جھولی پھیلا کے
ہر بوھتے سیس نوا کے
اپنی ذات نوں چلھے پا کے
جند اپنی دے بھانبر لا کے

آپے ویکھے آپے سیکے

The Inner Heat

I have been begging at every dwelling

I bowed my head at every door

I threw myself in the hearth

I burnt myself in fire

I blaze myself and enjoy the heat

پٹولہ

سوضیا تے پولیا ، ممولیا پٹولیا
ہتھ تینوں لالیا تے وٹے کاہنوں ھولیا

آکھیا نہ ویکھیا نہ سنیا نہ بولیا
جھلا میں شدائیاں وانگوں تیرے جوگا ھولیا

Dolly

Beautiful, pasty, fledgling, doll

You go stiff as I touch! If at all

Didn't utter, didn't stare, neither snoop nor argue

Yet I am round the bend for you

پیار دا طوفانی نشہ جدوں مینوں چڑھیا
میں جھکھڑاں چٹے ہوئے کھمب وانگوں ڈولیا

Stormy drunkenness of love when boom

I flew in the wind like a lonely plume

دُکھاں دے بنیرے پکھی غماں والا بولیا
اکھاں چوں لنگھا کے تینوں دل چ سمولیا

Bird of gloom sang on the wall of grief

I took you to my heart through my eyes

مینوں تے وچھوڑیاں دے سپاں نے ڈنگولیا
نساں وچ کوڑا زہر مارو وِس گھولیا

Snakes of separation bit me now and then

Injecting the deadly poison of love in to my veins

سوھنا میرا ویٹھرہ

رنگ برنگے پھل میرے ویٹھرے آوندے رہے
دن سوتے پنچھی پیلاں پاوندے رہے

بدل خوشیاں دے موتی چھڑکاوندے رہے
کونہ کونہ چمکاں نال سجاوندے رہے

میرا ویٹھرہ سوھنا وی ، من موھنا وی
سارے چانن ایہنوں رل چمکاوندے رہے

نظر لگی اے خورے بھیڑے کیہڑے دی
پھکی پے گئی چاننی میرے ویٹھرے دی

Ah! My Beautiful Abode

Colourful flowers blossomed at my abode

Beautiful birds danced here

Clouds sprinkled pearls of happiness

And decorated every corner with glitter

My abode was amazingly splendid

All the moons shined in there

Who did curse my abode?
The moonlight has faded away

میرے دیہڑے لئی

نظر لگی اے خورے بھیڑے کھڑے دی
پھلکی پے گئی چاننی میرے دیہڑے دی

لیڑا لیڑا چن کے جلی سیتی سی
پھیتی پھیتی ہو گئی لیڑے لیڑے دی

ٹہنی دا پھل کھا کے، بوٹا وڈھ دتا
سوچی لمی سوچ تے کیتی نیڑے دی

For My Beautiful Abode

Know not who did curse my abode

The moon light has faded away

I picked rags and stitched my tatter

Each rag tore to shreds and shattered

Tree was chopped after eating what branches got

Thinking of the times to come we acted for the short

راجے کے لگے رہتے راج رجاوندے کمیں
ونڈ انوکھی دیکھی ایس نکھیڑے دی

اک توں وڈا اک ہر ہک تے مُردہ اے
کھاری لاہ کے دیکھ لوو گے جیہڑے دی

اپنے اپنے بھار توں سب شرمندہ نیں
لُدی جانڈے فیر وی گودی بیڑے دی

توڑ حیاتی اپنا بھار ودھاندے رہے
ایتھے ای سٹ کے سارے اُتے جانڈے رہے

We always place cart before the horse

What an irony of fate

Bigger than the other is the corpse on every back

You may see any one's sack

Ashamed of weighty baggage that they carry

Yet every one is overloading the ferry

*For life long amassed the burden
Then left it here and left for good*

غزل

(اگلی گلوں مٹھا موڑاں)

اگلی گلوں مٹھا موڑاں میں پچھے دل جاواں
سورج وَلے کُنڈ کراں تے پیر پھڑے پر چھاواں

اندر و اندر گڑھکاں کھولاں وچو وچ گرلاواں
اُبل پاں تے جنگل بستی ساڑ سواہ کر جاواں

Ghazal

(I Turn My Back to the Sun)

If I turn my face from fact, I slip back ... retreat
As I turn my back to the sun, my shadow clutches my feet

I am bubbling, sweltering, sizzling from inside
If I erupt, jungles and dwellings would turn to ashes

میں توں میں داحال نہ چُھو میں، میں توں گھبراواں
میں، میں نوں میں اپنے اندر لکھواری دُفناواں

ڈور عشق دی ظالم ڈاڈھے پیڈے کچ نال سوتی اے
پھٹ پرانے وگن لگ پین جتھے پیچا پاواں

رات پوے تے اسماناں توں ڈگن اَن ھنیرے
چن مکھڑے دی دیدکراں میں راتاں نوں لشکاواں

گم خموشی رات ھنیری وگن تیخ ھواواں
جندڑی ساڑ کے اپنی فرخ لانبھو لاٹاں لاواں

Do not ask me about myself, I am scared of me

I have repeatedly buried myself deep inside me

Thread of my passion is sharp like blade

If I tangle, chronic wounds would bleed

The night showers deep darkness from the skies

I imagine your moonlike face and lit my nights

Deep silence, pitch dark night, freezing winds blow

I set myself afire, to keep it aglow

شاہ کالے بدل

من دے وِچ وَّسن میرے کالے شاہ بدل
انج میرے چار چھیرے کالے شاہ بدل

اَنج سُک سڑے نیں مارو تھل امیدیاں دے
دس کتھے وَّسن تیرے کالے شاہ بدل

Dark Clouds

Dark clouds inside my heart are showering
Surrounding me these dark clouds are towering

Victim of famine are deserts of hopes
Where, in our day, Your rich clouds are showering

توں جھاڑیں زلف تے ڈگن لکھاں من موتی
اُتے وِسَن ان ھنیرے کالے شاہ بدّل

میں لا کے ڈیکاں پیواں وحشی پانی نوں
جَد اُٹھن عشق بنیرے کالے شاہ بدّل

اکھاں وچ موسم جھڑیاں تے برساتاں دا
پل پل تے شام سویرے کالے شاہ بدّل

ترے حسن دا جلوہ ویکھ کے فرخ اُٹھ نہیا
شاہ کالی زلف گھنیرے کالے شاہ بدّل

Countless pearls drop down as you jerk your hair

And pitch dark clouds would shower

I wish to drink, the wild water, to death

When black clouds touch the balcony of my passion

Rainy season rose in my eyes

Black clouds waver all the time

Farrukh is bewitched by your beauty

Your dark hair like thick clouds

جو کرنی اوھو بھرنی

ساری حیاتی کردے رہے اندازے اپنی کرنی دے
تازے تازے بھگتے نیں خمیازے اپنی کرنی دے

قید عمر دی کس پتھر دے ویرانے وچ کٹناواں
چاروں ولے آوندے نیں آوازے اپنی کرنی دے

As You Sow So Shall You Reap

Whole of life we kept gauging our doings

And recently we have reaped our sowings

Imprisoned for life in the valley of rocks

Where sounds of my doings are echoing all around

اکھیں پٹیاں بنھ چھڈیاں تے گن لویٹ کے پھر دے رہے
تیز ہوانال وجدے رہے دروازے اپنی کرنی دے

اپنے گھروچ مٹی گھٹا سارے جی رل کر گئے کٹھا
جنرے مار کے گج دتے دروازے اپنی کرنی دے

We blind-folded ourselves and plugged our ears

Wind kept banging the doors of our doings

Each one of us collected garbage into our home

Then locked and covered the doors of our doings

انگارے

دھن دُنیا دودویں ہتھیں لُٹ لُٹ جیاں بھردے رہے
اپنے ٹھنڈے جتے لئی انگارے کٹھے کردے رہے

قبراں وچوں کڈھ کڈھ مردے راہواں اتے دھردے رہے
اپنے اپنے گھرنوں ظالم کفن چراکے بھردے رہے

Inferno

Looted wealth with both hands and filled their pockets

Accumulated kindling for their cold bones

Dragged out corpse from graves and put them on the wayside

Brutally stole shrouds, to swell up their wealth

غزل

(گوئی رات دی سرگھی)

میچی اکھ دے گھنڈ توں اوہلے سارے امبر کجے
گوئی رات دی سرگھی ویلے زور دے بدل گجے

اپنے پردے چیر کے جا سورج دے متھے لگے
شیشے دے لشکارے وانگوں جا دیوار تے وَجے

Ghazal

(Dawn of the Dumb Night)

If you close your eyes, even vast sky would vanish

Thundering clouds harbinger the dawn of the dumb night

I tore my veil and smacked with sun

And hit the wall like a mirror's reflection

انہیاں بولیاں مُورکھاں کولوں فیض کسے کیہ منگنا
کن وی بولے، مونہہ وی بند تے ہتھ جنھاں دے بجھے

No one can benefit from these deaf and dumb stooges
Whose ears are plugged, who don't have words and
who have tied their hands

قدرت ویکھو کینوں پھڑلے ویکھو کینوں چھڈے
تختے اُتے کیہڑا چڑھدا کیہڑا تخت تے بچے

Whom the nature captures and whom it sets free
Who sits on the throne and who is hanged, you got to see

گُجھ وی کر لو روڑیاں وچوں اگدی نہیں ہریالی
گوڈی کر، دے پانی بھانویں مالی لنگھے اگے

کھوہ دے بئے بیٹھے رہے تے ٹنڈاں گیڑے گن دے رہے
کھیتی وائے دیکھ کے فرخ ڈوہنگے کھوہ وچ ڈگے

Do what you can, stones can't be cultivated to grow greenery

Plough ten times and water it a hundred times,
it will remain barren

Sat close to the well and counted turns and buckets

As *Farrukh* saw the crop, he fell as if in a deep well

گُردیاں گلاں

پاگل ہو کے ہر کم کرینے لگے رہنے جڑ کے
اگلے کم دے رستے پئے کدی نہ دیکھنے مڑ کے

تیری مرضی نال بے نیس دو بے دی مرضی رل دی
توں کی لینا جھلیا اوہدی مرضی دے نال جڑ کے

Quotable Quotes

(Sir Collin Powel)

Get mad for the work
And then get over it

You can not make some one else's choice
You shouldn't let someone else make yours

کچھ ھورگلاں

سوچیا سچ نہ ہو جائے رہیہ مندی سوچ توں ڈر کے
سوچ وی اپنی سوچ کے چنیئے سوچاں دے نال لڑ کے
اُچیاں شانناں والے کولوں اُچیاں چیزاں منگئے
رکھئے اوچے طلباں دے مینارے، پڑوچ کھڑ کے

Some More Quotes

Be careful what you choose to think, you may get it

Be analytically thoughtful while choosing your thoughts

Demand great things from the One who is Great

Keep raising the tower of demands in the arena

اپنے خوف تے بدخویاں دی گل تے کن نہ دھریئے
خوش رہیے نہ دل نوں لایئے پُٹھے سدھے دھڑکے

Do not take counsel of your fears or naysayer

Perpetual optimism is force multiplier

اپنی میں نوں آپنے کولوں اینا وکھرا رکھئے
بھاویں ڈگنیے لکھاں واری، میں اک وار نہ تڑکے

Avoid having your ego so close to your position that

when your position falls, your ego goes with it

دھیمے سُر وچ دھیمے دھیمے دھیمیاں گلاں کریئے
آجافرخ ونڈیئے خوشیاں اک اک نوں پھڑ پھڑ کے

Be soft speak in soft tone

Share your happiness with every one

مٹھا زہر

Sweet Poison

کہہ کہہ اکھر اپنے گل نال سیتا زہر حیاتی دا
چونڈی چونڈی کر کے مٹھا کیتا زہر حیاتی دا

ویلے دے بھانبر دیاں سیکاں دوروں ویکھ کے ٹھہر دے رہے
مٹھے چشمے چھڈ کے لوکو پیتا زہر حیاتی دا

I sing these lines and stitch the poison of life to my voice

Pinch by pinch I grind this poison to make it sweetish choice

I kept shivering with cold and stared at distant fire of time

Forsaking sweet springs I preferred to drink the poison of life

علموں بس کریں او یار

مٹ تنگاڑے چاڑھ کے مشکاں موڈے چکیاں نیں
پیاس نہیں جے لگی، رہنیاں بُکاں سُکیاں نیں

شکر دُپہر اچ ننگے پیریں نہ اگے نہ پچھے دے
بُجھن بے پرواہ تے ساڈیاں عرضاں مکیاں نیں

اچے منصب اپنے بھل کے نیواں نیواں رہو
پھل جنہاں دے سنگھنے اوہو شاخاں جھکیاں نیں

Enough is what I know

Chaugals on the shoulder and pitcher on your back

Until one is thirsty, its usefulness would lack

Bare footed in burning noon, nay this side nor that way

Arousing no concern from you; I have nothing to say

Be humble and disregard the position that you hold

Twigs that bear rich fruit, by nature always bow

میرا ڈھول سپاہی

واہ کر نیلا واہ کپتان
کیمپور نیاں سوہنیا جواناں

اٹکی پہاڑاں وانگر لوہا تینڈے عزم ارادے سنگیا
ماں تینڈی نے رب توں تینوں لکھ ترے منتاں نال منگیا

نال تینڈے وطن نیاں شانناں
کیمپور نیاں سوہنیا جواناں

My Sung Soldier

Aha! My Colonel, my Captain
Campbellpur's handsome youth

Your faith is unbending
Like iron of Attock's mountain
Your mother implored to get you
As a special gift from God

So proud of you is motherland
Campbellpur's handsome youth

پنڈی گھیب ناں تلہ گنگ ناں غازی توں ایں فاتح جنگ ناں**
ہر منزل توں اوکھے ویلے اپنی چھاتی چاء کے لنگناں

You from Pindi Gheb, from Tala Gang
You are the victor from Fateh Jang
You are always chest out
At every difficult time

تینڈی شان تے میں قربان آں
کیمپور نیاں سوہنیا جواناں

I envy your gallantry
Campbellpur's strong man

* تلہ گنگ اس ویلے (1971) ضلع کیمپور (ہون اٹک) دی اک تحصیل سی
** فتح جنگ

دوبول

اکھ وچ میری اک ماہی مستانہ اے
بھلا کیہڑی اک وچ سڑدا زمانہ اے

تیری خوشبو نال سجیاں ہواواں نے
اُتوں برساتاں والا پیار دا زمانہ اے

Two Verses

My beloved lives in my eyes
Why should any one be jealous of that

Breeze is full of your fragrance
And on top of that it is the rainy season of love

اک گیت (میری من لے)

اکھاں وچ ڈکیاں اڈیکاں ماہی تیریاں
اکھیاں توں اوہلے اوہلے کتھے ٹری جانا ایں

چھیڑ نہ توں صدیاں دی سستی ہوئی پیڑنوں
پیار والے دکھ دے کے کاہنوں از مانا ایں

لگیاں دا توڑ جانی توڑ نہیوں لبھنا
توڑ نہیوں نبھانی جے تے پیار کاہنوں پانا ایں

Believe in Me

Darling! My eyes are waiting for you
Please don't hide away from my sight

Don't you arouse this age old pain
Why do you test me with distress of love

Antidote of love can not be found
If it is not for ever, why then fall in love

ویلے داریلہ

ایہہ ویلے دا میلہ
میلہاں تک بندیاں داریلہ

میلے وچ جی انت بہانیں گلاں وکھتے سوچ جدانیں
نسلاں وکھتے وکھ گھرانے گھلی کہیہ مخلوق خدا نے

اکو آدم دی اولاد اے
اپنا اپنا وکھ سواد اے

اپنے اپنے سب دے تانے
کتھوں کون اے کوئی نہ جانے

The Tide of Time

This is fanfare of the time
Tide of human at the prime

Numerous souls, individually thinking
Different races and belonging

All are descendants of Adam
Yet differing in taste and liking

Every one has separate tribe shoot
No one aware of other's root

میلے وچ ویلے دا رولا چوہے بھجج کے سٹا دولا
گنگیاں حیرت نال زباناں رولے نال زمانہ بولا

آدم نالوں آدم لنگے کٹھے سارے مندے چنگے
سب نوں آپو آپنی پئی اے کوئی پیا کھوندا تے کوئی منگے
لیڑے دسدے رنگ برنگے وچوں سارے ازلوں ننگے

میلا ادھی راتوں چڑھیا خورے کبہہ مغزناں وچ وڑیا
گلموں اک دوجے نوں پھڑیا ہر کوئی اک دوجے نال لڑیا

میلہ بن گیا رپھڑ ریلہ
ریلے وانگوں او گیا ویلا

Chaos of time in fanfare
Tongues are silent with astonish
Ears are deaf with noise and ripple

Every inch is full of people
Good and ugly are together
Every one is self centred
Some are begging, others snatching
Different colours every one wearing
Inner bareness all are sharing

Fanfare got at peak at midnight
And the crowd went mad with strange fright
Frowning, frenzy, scratching, biting
Ugly scene of mutual fighting

*Fanfare turned into commotion
Tide of time vanished in ocean*

راہواں دے کنڈے

تھاں تھاں بٹ بٹ ویہندی رہی اپنی تھاواں دے کنڈھے
کنڈے کڈھن بیٹھے رہے راہی راہواں دے کنڈھے
بیڑی اپنی چھڈ کے جیہڑے کڈ گئے سی تارو
حالی تیکر اپڑے نہیں اوہ دریاواں دے کنڈھے
یارو اللہ بلی، پے گیا سدا اگلے پنیڈے دا
جیوندے رہے تے فیر ملاں گے دنیاواں دے کنڈھے
حجرا کوئی پھڑ کے فرخ توں وی کر تفسیراں
انھے بولے کٹھے کر کے درگاہواں دے کنڈھے

Thorns of the Pathway

Destinations didn't twinkle, staring at the skyline
Way-farers rested beside pathway, plucking their thorns

Those who jumped off boat in haste
Have yet not reached the shore

Good-bye friends, I hear the call of my next destination
God willing, if we both live, shall meet on next station

You too find a den Farrukh! and let loose your interpretation
Gather some blind and deaf around you on one
of shrines in station

ساہواں دے کنڈے

Thorns of Breath

بھولی بلبل چھاواں لبھن لگ پئی پھلاں ہیٹھاں
زخمی کر گئے پھل گلاباں دی چھاواں دے کنڈے

Innocent canary bird comforting in the flowering plants
was injured by the thorns of roses

کھکھر چھڑ پئے سوچاں دے، لوں لوں ڈنگن پچھتاوے
وچ سینے دے چھن لگ پئے نیں ساہواں دے کنڈے

Stirred hornets of thought, stung my all and rest
Thorns of breath are stinging and pricking in my chest

گذرے کل دی وا

ٹھنڈی ٹھنڈی چاننی
ٹھنڈی ٹھنڈی وا

ماہی میرے ہان دیا
دکھ میرے جان دیا
گلی ساڈی آ

ٹھنڈی ٹھنڈی چاننی
ٹھنڈی ٹھنڈی

دور دور نس کے
قرار میتھوں کھس کے
نہ دل ترسا

ٹھنڈی ٹھنڈی چاننی
ٹھنڈی ٹھنڈی

(گورنمنٹ کالج اکمل دے مجلہ 'مشعل' وچ 1969 وچ چھپی)

Breeze of Yesterday

Cool moonlight

Pleasant cool breeze

My sweet darling

You know my suffering

Come to my street

Cool moonlight

Pleasant cool breeze

Don't go away

Don't spoil my day

Salt away, my dismay

Cool moonlight

Pleasant cool breeze

انھا وا ورولا

The Blind Whirlwind

(Nine Eleven)

کنداں تھمیاں تھر تھر کمبن ڈاڈھا زور ھنیری دا

چک لے کا کا جھگی ایتھوں ایتھے دَور ھنیری دا

سارا ٹبر باں باں کردا اپنیاں اپنیاں غرضاں نوں

اپنے رپھڑ وچ کسے کیہ سننا شور ھنیری دا

Walls and pillars are shaking and the wind is deadly strong

Pick your shanty from here, to the wind does time belong

Each one in the home is yelling individual scream

How come one could listen to the uproar of air stream

ایہہ مغرب توں چلی سارے مشرق اتوں لنگھے گی
رکھیں بندوبست بنا کے حالے ہور ھنیری دا

جھا کے جھو کے دے کے توں تے اپنی پوری کر لینی
اگوں تیرے بالاں سہنا سارا زور ھنیری دا

اُڈ دیاں ریتاں دھکے پیندے ظالم طور ھنیری دا
شاں شاں کنھوں لبھدی پھر دی کیہڑا چور ھنیری دا

From the West it rose and whole of East it would negotiate

Spell of storm is longer than what you would contemplate

You may dodge it out today like that and pass away

Posterity will bear the brunt, of wind, on their own day

Sand is flying, wind is hurling in a ruthless way

Whom the wind is searching, who is robber of the day?

آج دی وا

نت کھلا رے نویں سیا پے نویں پواڑے جم دی وا
ہتھل کر گئی ٹہنی ٹہنی نئیں رکھاں توں تھم دی وا

اتھرو بن بن بھنجے ڈگی شبنم ساوے پتراں توں
اے پھلاں دے موسم وچ اج چلی کھیڑے غم دی وا

Breeze of Today

Novel problems and dilemmas accompany the breeze

Took away every leaf of those, and emptied all the trees

Tears of dew, from olive leaves, are falling on the soil

In this spring I see, is blowing, strange and gloomy breeze

گھر و گھری پیاں ڈُسکن ناراں سہک پیا وچ بستی دے
کندھاں ڈھاوَن اجاڑن ویٹھڑے پھر دی ظلم ستم دی وا

بلدی اگ تے آن الیری کھاری سَکے پتراں دی
کرم کما گئی سانوں بھانبر لا گئی تھمدی تھمدی وا

رون ہا کے رہ گئے کھڑ کھڑ ہسدے موسم اندر دے
ھو کے بھر دی کولوں ہو کے لنگھی کس موسم دی وا

دھاڑاں مار کے بدل روندے نچڑی چّتی دھرتی دی
کنیاں دے دوھتھڑ مارے سینے تے ماتم دی وا

Abodes filled with whispers of lament, dwellings are mourning

Brutal breeze is annihilating every wall and hamlet

Dropped a pile of dry leaves on the hob of burning fire

Thanks to decelerating breeze, it lit me on the fire

Smiling seasons inside me are terribly dumb-founded

Dismal sighs of season's breeze, seem to have been sounded

Clouds are crying aloud and the stole of earth is drenched

Mourning breeze is thumping on the chest with shower stream

ہاہا کار

آزلوں آنھے کھوہ دے گیڑے کٹے کئی ہزاراں
چکر ڈھو ڈھو تھکیاں ٹنڈاں اپنی اپنی واراں
سو ما کھوہ دا کھٹ کھٹ بھر لئے ہتھ لہوناں یاراں
خالی گھڑے گھڑولیاں فیروی چکی پھر دیاں ناراں

Outcry

Turned the wheel of blind well for many thousand times
Buckets are exhausted of pulling slush on every turn
My friends injured their hands while digging the well spring
Yet the village girls are carrying empty pitchers

کچے گھڑے جو گھڑ گھڑ، گھر گھر ونڈے نے کمہیاں
کنج دریا وچکار نہ ڈُبّ پنڈ دیاں مٹیاں

چھپراں توں پرنا لے لتھے نہاں چٹ دے چھپڑ
وچھن لئی تیار کھلوتیاں شہر دیاں دیواراں

کھڈیاں وچ کھڑاواں پھسیاں گنجل تانے بانے
سب گھڑ کاٹے گھڈ کنے بس میریاں ہاہا کاراں

If potters would distribute unbaked vessels in every house

Those attempting to swim on these are bound to drown midstream

Stinking flow from our roofs is ponding and eroding the foundations

Walls of the city are about to collapse

Looms have been sabotaged and thread strings are intermingled

All machine noises are silent, only my cries can be heard

گلی جند

The Lonely Self

تخ برفاں دی سردی اے تے کلا میں
ننگی جند پئی ٹھردی اے تے کلا میں

It's freezing cold and I am alone
My naked self is shivering and I am alone

مند کی کیتی اپنی وانگوں مرچاں دے
زخماں اتے چردی اے تے کلا میں

Bad deeds are like pepper
Those sting on the wounds and I am alone

گجھ بول Some Lines

اندرو اندر گڑھکے باہروں ٹھنڈی اے
دھرتی ماں نے انج دی ٹھنڈک ونڈی اے

Boiling at the inner core and cool out side
Mother earth showers coolness that way

دھرتی ماں دے پتر موہڈے جوڑ کھلو جان رل کے
اللہ دی سونہہ وٹیاں وچوں پھٹ پوے ہریالی

If sons of the soil only stand shoulder to shoulder
I swear to Almighty, greenery shall sprout from a boulder

137

136

ساحل اتوں چک کے موجاں بھاویں کتھے لے چلن
چل ہمایوں او تھے چلئے موجاں جتھے لے چلن

Let the waves lift you offshore and carry you wherever they go
Let's take to wherever these waves are going to show

بھٹکھے ہو گئے ایس جھیلے میں وی کجھ تے توں وی کجھ
میری جیب وی خالی اے تے تیری جیب وی خالی اے

Me and you are starving in the world of greed
Both have empty pockets of our deeds

یارو اللہ بلی، پے گیا سدا اگلے پنڈے دا
جیوندے رہے تے فیر ملاں گے دنیاواں دے کنڈھے

Good-bye friends, I hear the call of my next destination

God willing, if we both live, shall meet on next station